

dane sladkorne pese, rekoč: podpirajte naše zahteve po povzvišanju carine in mi vam izplačamo ves dolg. Posestniki pa tega nočejo storiti in bodo rajši opuščali na mnogih mestih sejanje pese. Na ta način bo krasno razvita sladkorna industrija začela zopet pešati vsled lakomnosti osmih fabrik.

Ako računamo, da porabi v naši majhni Sloveniji vsak človek približno samo 6 do 8 kg sladkorja povprečno na leto, zneso to za ves narod že 25 do 30 milijonov din. preplačila glede svetovnih cen in 25 do 30 milijonov din. počete v široke žepe sladkornih fabrik. Vsa Jug slavija pa plača letno 250 do 300 milijonov din. v nenasične malhe sladkorne... magnatov. Ali je to narodno gospodarstvo? Ali sme iti tako naprej?

Takemu neupravičenemu izmозgavanju celega naroda po osmih fabrikah mora vlada narediti konec! Vlada mora znižati sladkorne cene na svetovno pariteto, ali pa odstraniti sedaj nepotrebno zaščitno carino za sladkor, da se omogoči prosta konkurenca. Prosta konkurenca z odprtjem mej za sladkor ne more več škodovati domači industriji, ker proizvaja že nadprodukcijo. Ako pa sedajna vlada tega noče ali ne more izvesti, pa naj odstopi, kajti narod je že dovolj krvavel za to panogo domače industrije.

Lord Curzon umrl.

Dne 20. t. m. je umrl znan angleški državnik lord Curzon. Rojen je bil dne 11. januarja 1859, leta 1886 je bil pa prvič izvoljen za poslanca v gosposki zbornici. Leta 1899 je postal indijski podkralj. Njegova politika v Indiji je bila naperjena proti Rusiji in tudi pozneje se je vedno zalagal in zavzimal za to, da bi bila Anglija kar najaktivnejša v protiruski fronti.

Politični ogled.

Država SHS.

Nedeljska seja narodne skupščine je bila zgodovinska. Ljuba Davidovič je prebral program bloka narodnega sporazuma, kateremu je temelj nerodna, socialna in gospodarska enakopravnost ter zakon in ideali človečnosti. Radikali in samostojni demokratje so pa postavili temu programu nasproti surovo silo. Silo so poveljevali govorniki, ki so odgovarjali Davidoviču, sila je bila pa tudi zlasti pri samostojnih demokratih organizirana ter je samo čakala na povod in migljaj za izbruh. Ko je govoril hrvatski poslanec dr. Bazala ter povdarjal, da so v zbornici poslanci, poslani sem od vlade, drugi pa ljudski zastopniki, poslani sem od ljudstva, je izbruhnilo. Samostojni demokrati in radikalni poslanci so navalili na govornika, ki je mirno stal na govorniškem odru in ko so opozicijonci prihiteli na pomoč, je nastalo splošno prerivanje in pretepanje. Vlada s skupščinskim predsednikom vred je bežala iz dvorane. Izgubili so se pa tudi prvaki radikalov in samostojnih demokratov.

Ponoči se je seja nadaljevala in vladna večina je sklenila, da se »nesporni«, to je njeni mandati odobrijo.

V ponedeljek so prišli na vrsto »sporni« mandati in sicer najprej volilno okrožje Maribor—Celje. Najprej je govoril zemljoradnik Vujič splošno o nasilju radikalov in samostojnih demokratov pri volitvah, potem je pa nastopil poslanec SLS Franc Smodej, ki je navajal nepravilnosti in nezakonitosti, ki jih je izvršila samostojno-demokratska stranka v Sloveniji ter najodločnejše pobijal in obsojal ostudne žalitve in obrekovanja slovenskega naroda od strane samostojnih demokratov sploh in posebej še od posl. dr. Pivka najprej v verifikacijskem odboru, potem pa na nedeljski seji skupščine.

Dobro je povdarjal politično zavednost našega ljudstva, rekoč: »Dr. Pivko je rekel, da SLS stoji in pade z duhovščino. Lahko rečem, da je naša stranka tako močno organizirana, da bi ostala, če bi ne bilo nobenega duhovnika, ravnatoko krepka naprej, kakor doslej. To pa zato, ker je naša stranka stranka poštenja in zato je vsa naša duhovščina z njo. Naša stranka bo ostala, ker sloni na večnih načelih, naša stranka bo ostala, ko ne bo nobenega vašega korupcionista več!«

Ker je govornik tudi temeljito razkrinkal dr. Zerjavo, je vstal sam Pribičević ter skušal braniti svoje ljudi v Sloveniji. Ta chramba in napadi na slovenske voditelje so se mu pa popolnoma ponesrečili. Pribičević je izžival tudi dr. Korošca, njegovi ljudje so pa imeli pripravljen nanj napad, kakor prejšnji dan na hrvatskega poslanca, pa se ni obneslo ne eno in ne drugo. Poslanec Smodej je naštel žrtve samostojno-demokratskega nasilja v Sloveniji. Pribičeviću je pa zaklical ob koncu svojega govora: Vaš današnji nastop kaže, da smo imeli popolnoma prav, kar smo glede vas in vaše stranke iznešali v javnosti. Vedno smo bili za pošten sporazum, toda z vami nikdar!

Konferenca Male antante

je preložena na maj. Rumunski zunanji minister je naglašal, da to ni radi notranjih razmer v Jugoslaviji in Rumuniji, kakor se je govorilo, ampak radi tega, ker bi tudi Grčija rada pristopila k Mali antanti in se vršijo tozadevna pogajanja.

Pred rumunsko vladno krizo.

General Avarescu, vodja rumunske ljudske stranke, je izjavil v nekem razgovoru, da pričakuje vsak trenutek pade Bratianujeve vlade, ki je s svojo zakonodajo in s svojo pogrešeno gospodarsko politiko zaprila Rumuniji vse simpatije doma in v inozemstvu. Kot naslednica liberalne stranke v vladi je označil general Avarescu rumunsko ljudsko stranko.

Rusi in Ukrajinci.

Dočim je manjši del Ukrajine pod poljsko vlado silno zatiran, živi večina Ukrajincev z Rusi v najboljših odnosih. V kratkem bodo postali vsi uradi, šole in ostale javne naprave v Ukrajini izključno ukrajinske. Osrednji sovjetski izvrševalni odbor za Ukrajino je dovršil vse priprave za samostojno ukrajinsko upravo. Do začetka leta 1925 mora biti izvršena popolna ukrajinizacija Ukrajine.

Prireditve.

Orliška srenja Središče priredi v nedeljo, dne 29. t. m., ob pol osmih zvečer svojo II. telovadno akademijo v prostorih Kat. doma v Ormožu. Spored akademije tvori 17 zelo pestrih točk. Posebno bodo ugajale gledalcem ljubke telovadne igrice mladenk in gojenk. Glavna točka akademije bodo gotovo »Predice« v narodnih nošah, in simbolično-ritmične vaje članic »Tri dobe češke zemlje.« Za zaključek izvajajo članice krasne umetniško-simbolične vaje »Gor čez izaro« v žalnih oblekah. Vstopnina: sedeži 7 in 8 din., stojišča 4 din. Blagejna se odpre 29. 3. ob 8. uri zjutraj. Z javnim nastopom v sporedu akademije hoče orlovska mladina, združena v organizaciji katoliške misli, boreča se za zvišen cilj in smoter, pokazati javnosti, kaj zmore doseči na polju izobrazbe, naprednosti in umetnosti.

Politično društvo v Konjicah ima v nedeljo, dne 29. marca, po rani službi božji svoj redni letni občni zbor v Kmečki hranilnici in posojilnici.

Tedenske novice.

Čitateljem in prijateljem podlistka »Džungla« v pojasnilo. Od raznih strani prihajajo na uredništvo vprašanja: Kdaj bo začelo v »Gospodarju« izhajati nadaljevanje in konec zanimivega podlistka »Džungla«? Podlistek je prevajal iz angleškega izvirnika mariborski bogoslovni profesor g. dr. Jehart. Dr. Jehart je krog Božiča odpoval v sveto deželo, kjer se bo mudil do meseca junija. Kakor hitro se povrne, bo nadaljeval in končal podlistek »Džungla«, kojega ponatis bo izdala Cirilova tiskarna. Z današnjo številko je začel v »Gospodarju« izhajati podlistek, ki obravnava velezanimivo vojno snov iz napoleonskih vojn. Podlistek bo zanimal naše cenjene čitatelje in naročnike ravnatoko kakor »Džungla.«

Letošnje birme se bodo vršile v naši škofiji po sledečem redu: v dekaniji Velika Nedelja: v soboto, 9. maja 1925 pri Veliki Nedelji, nedeljo, 10. maja v Ormožu, ponedeljek, 11. maja v Središču, torek, 12. maja pri Sv. Bolfenku na Kogu, sredo, 13. maja pri Sv. Miklavžu, četrtek, 14. maja pri Svetinjah, soboto 16. maja pri Sv. Tomažu in v nedeljo 17. maja pri Sv. Lenartu blizu Velike Nedelje. V dekaniji Zavrčje: v nedeljo 14. junija v Zavrču, ponedeljek, 15. junija pri Sv. Barbari v Halozah, torek, 16. junija v Leskovcu v Halozah, sredo, 17. junija pri Sv. Vidu in četrtek, 18. junija pri Sv. Trojici v Halozah. V dekaniji Maribor desni breg: v nedeljo, 21. junija pri Sv. Lovrencu na Pohorju, ponedeljek, 22. junija pri Sv. Mariji v Puščavi, torek, 23. junija v Rušah in sredo, 24. junija v Limbušu. V dekaniji Marenberg: v soboto, 4. julija na Muti, nedeljo 5. julija v Marenbergu, ponedeljek, 6. julija na Remšniku, torek, 7. julija v Breznem in sredo 8. julija na Kapli. V dekaniji Staritrj: v nedeljo, 19. julija pri Sv. Martinu, ponedeljek, 20. julija pri Sv. Vidu nad Valdekom, torek, 21. julija v Doliču, sredo, 22. julija pri St. Ilju pod Turjakom, četrtek, 23. julija pri Sv. Miklavžu, soboto, 25. julija v Podgorju, nedeljo, 26. julija v Slovenjgradcu, ponedeljek, 27. julija v Staremtrgu, torek, 28. julija pri Sv. Roku na Selah, sredo, 29. julija pri Sv. Danielu v Razboru, četrtek, 30. julija v Pamečah, soboto, 1. avgustu na Kronski gori in nedeljo, 2. avgusta pri Sv. Janežu blizu Dravograda. — V mariborski stolnici se zavoljo romanja v Rim, vrši birma namesto na binkoštno nedeljo že na praznik Vnebohoda Gospodovega, dne 21. maja 1925.

Občine, pozor! Zerjavovec dr. Spiller-Muys je razposlal tekom mesca marca »vsem srenjam in soseskam v Sloveniji« povabilo, da pristopijo k njegovi zadrugi »Zvezi slovenskih srenj in sosesk.« Srenje in soseske, ki imajo kaj skupnega premoženja (gozdove, pašnike), hoče Zerjavov pomočnik, agrarni komisar Spiller-Muys prikeniti na Zerjavov kapital! Zerjavu, ki je znan po svojem Agro-Merkurju, niso dovolj banke, iz katerih dobiva denar za boj proti krščanstvu! Njega, ministra za gozdove, bodejo

v oči tudi veliki gozdovi in pašniki, ki jih imajo nekateri taki gospodarski odbori in odseki. Zato hoče tudi te gozdove in drugo skupno premoženje občanov zaslužiti judovskemu kapitalu in protikrščanski gonji!

Pozor, posestniki, ki imate poslopja zavarovana pri tujih judovskih zavarovalnicah! Zavarujte, oziroma povzvišajte zavarovalnino pri edino domači slovenski Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani. Večinoma v vsaki občini je njen zastopnik, zglasite se pri njem, tam dobite nasvet in navodilo. Ne dajte se premotiti od agentov tujih zavarovalnic, akoravno Vam porečejo, da je to vse eno. Ne verjamite jim, ker oni Vas hočejo vloviti, zahtevajte, da Vam pokažejo pooblastilo, ker veliko jih je, ki hočejo Vas premotiti in na tak način spraviti v zadrego. Torej, zavarujte Vaša poslopja pri edino domači slovenski Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani!

Mariborske novice. Zadnje nedeljo se je vršilo v Mariboru na Glavnem trgu razvitje orjunskega prapora. Ze cele mesece so orjunci trobili po policajdemokratskih listih, kako nekaj veličastno slovesnega bo to razvitje novega orjunskega prapora v obmejnem Mariboru. V nedeljo se je res pripeljalo v Maribor nekaj uniformiranih orjunciev in orjunc, ki so se pa v dežju in mrazu presneto kisto držali. Orjunce so pozdravili na kolodvoru sami najbolj zagrizeni žerjavovci in nikdo drugi. Tudi nekaj zastav je viselo raz hiš Nemcev, katerim so orjunci po svoji stari navadi grozili z nasiljem, ako ne bi razobesili zastav. Največjo blamažo pa so doživeli orjunci z blagoslovom svoje zastave, katere jim ni hotel blagosloviti kljub večkratni prošnji niti pravoslavni vojaški duhovnik. Blagoslovni opravili orjunci sami. Zastopnike vojaštva so vabili, a ni bilo nikogar. Blagoslov novega orjunskega prapora v Mariboru je bil mogočno razboznani tam-tam, ki se je pa v nedeljo razblinil v orjunsko-policajdemokratsko blamažo.

— Na Marijin praznik v sredo je blagoslovil v franciškanški cerkvi č. g. stolni dekan dr. Tomažič novo zastavo mariborske katoliške omladine. — Celi Maribor je poka govoric o zločinu, ki se je dogradil zadnje soboto okrog 4. ure popoldne v Loški ulici. Tamkaj je namreč stanovel že dolgo časa kakih 60 let stari Fr. Tumpej. Mož je živel skupaj s svojim sinom in se je preživljal na ta način, da je redil prašiče in jih potem prodajal. Pred kratkem je prodal dva prašiča in dobil za nju 3500 din. V soboto okrog 4. ure popoldne so slišali Tumpejevi sosedje iz njegove sobe ječanje in klice na pomoč. Pri vstopu v Tumpejevo sobo so našli moža v luži lastne krvi. S krvjo je bila oškropljena tudi postelj ter stena. Na tleh je ležala krvava sekira in žepni nož. Ko so Tumpeja našli v tem položaju, je bil pri polni zavesti in ga je rešilni oddelek obvezal in prepeljal v bolnico. Tumpej pravi, da sta ga napadla, ranila s sekiro in ga hotela oropati dva neznanca človeka. V tem slučaju bi šlo za roparski napad. A Tumpej je bil revež in bi si bila roperja izbrala že kako bolj bogato žrtev. Nekateri trdijo, da si je hotel Tumpej sam končati življenje, a te govorice so precej neverjetne, ker doslej še nismo čuli, da bi kdo samega sebe tako dolgo lomastil po glavi, da bi se sam ubil. Celi slučaj je precej zagoneten in policija ga preiskuje.

Odklikovanje zvestih viničarjev. Kmetijska podružnica Maribor in okoliš oznanja, da bo na cvetno nedeljo, ob 10. uri popoldne v dvorani ukrajnega zastopa (Koroška cesta 26, II) pridnim viničarjem svojega okraja, ki obdelujejo isto vinogradno posestvo že od 30 do 44 let, izročila diplome in denarne nagrade. Ti viničarji so: Jernej Koplčič v Celestrini 35, Anton Ribič v Hrenci 22, Franc Valentan v Nebovi 11, Alojzij Pinč v Počehovi 289, Jaka Ribič v Metavi 64 in Rudolf Črepinkov v Lajtersbergu 177. Vabijo se pred vsemi udje podružnice, da prisostvujejo temu redkemu dogodku, pa tudi vsi viničarji in vino-gradniki, zlasti gospodarji odklikovancev, in končno še žensstvo in mladina, da se s pridnimi veselijo in vidijo, kako se udana zvestoba časti. — Načelnistvo.

Kmetijskim strokovnjakom! Menda ni delovnega sloja v naši državi, ki ne bi trpel radi povojnne razdrapanosti in neorganiziranosti. Med vsemi prizadetimi stanovni bo kmetijski uslužbenec pač najbednejši. Industrijski delavci, obrtniki, trgovci in drugi, da, celo nam sorodni stanovni, so, oklenivši se svojih organizacij, našli kmaku umevanje svojih teženj ter se postavili na dokaj trdna tla. In mi? Uslužbenec kmetijske stroke, stroke, ki je v agrarni državi toli pomembnejša, je ostal osamljen in radi neorganiziranosti tudi nezashiten. Če se ga vendarle uvažuje in če uživa ugled, potem je to pripisati važnosti njegovega dela; on sam, kot idejni in izvršujoči činitelj, bo dosegel pripadajočo mu pozicijo šele tedaj, ko bo nastopal v strmjenih vrstah in bo prišel tako tudi do svojih moralnih in gmo-nih pravic, ki morajo biti najmanj enake onim drugim stanov. Tovariši, kmetijski strokovnjaki! Imamo svojo stanovsko organizacijo »Društvo kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo« s točasnim sedežem v Mariboru (na vinarški in sadjarski šoli). Čegar namen je povzdiga kmetijskega pouka, gojenje kolegiralnosti med člani, varovanje stanovskih interesov in podpiranje društvenih članov in v posebnih slučajih tudi njih rodbin. Ta organizacija, razširjena leta 1923, je še mlada; ali kali, ki so pogonale, so žive in morajo postati važen faktor: ona, dčsedaj pogrešana društvena tvorba, ki bo svojim članom skrbna matica. Vsi uradniki kmetijske stroke, ki so absolventi kake kmetijske šole in so v javni ali zasebni službi, spadajo v okrilje svoje stanovske organizacije. Povabljeni so vsi, da se ji pridružijo; naj bi ne bilo niti enega, ki se vabilu ne bi odzval. Kajti čas beži in naše bedno stanje nam govori dovolj resen memento: Tovariši, organizirajmo se! Naj vzplamti med nami misel za skupnost, eliminirajoč grdi individualizem in malomarnost za skupne interese! Kajti v skupnosti je moč in le skupno bomo mogli kronati naše delo, hotenje naše. — Prijave za pristop k društvu s članarino, ki znaša za leto 1925 25 din., sprejema odbor, pri katerem se dobijo tudi poštno naknadice.